Algemene beschouwingen op de Programmabegroting 2025

AALTEN.VVD.NL

Bijdrage VVD-Fractie Gemeente Aalten

Geachte leden van de gemeenteraad, leden van het college en andere geïnteresseerden,

Allereerst willen wij eenieder bedanken die meegewerkt heeft aan het opstellen van de begroting 2025. Voor het eerst hebben wij een begroting, een meerjarenplanning en een eerste begrotingswijziging ineen. Deze manier van werken in twee boekjes werkt voor ons heel overzichtelijk. We lopen de begroting per programmaonderdeel door.

Programma Ruimte
Een sluitende begroting voor 2025. Daarmee zijn we content. Minder content zijn we met de snelheid van bouwen. Er zijn locaties gevonden voor inbreiding. Maar wij betwijfelen of al die plannen ook gerealiseerd kunnen worden. Zo is het project in bijvoorbeeld Bredevoort erg afhankelijk van het advies van het Waterschap. En is er dan een plan B voor Bredevoort? In de oordeelsvormende vergadering schetste de wethouder een tijdspad dat de plannen in de zomer van 2025 klaar zijn. Maar is dat wel efficiënt werken? Plannen moeten juist niet tegelijk klaar zijn, maar er moet wat onze fractie betreft een voortdurende stroom van plannen gereedkomen zodat het knelpunt straks niet verschuift van de gemeente naar de bouwbedrijven.
We zijn blij dat de wethouder heeft gezegd dat er nu ook eindelijk gekeken wordt naar grotere uitleglocaties, zeker bij de kern Aalten. Daar hebben wij als VVD-fractie al een aantal keren om verzocht. De ingediende motie hierover moet de druk op de ketel houden.

We hopen dat door al deze plannen het gebrek aan huurwoningen ook aangepakt wordt. Inmiddels is het lotingssysteem van de Woonplaats herzien. 50% van de woningen is beschikbaar, afhankelijk van de inschrijvingsduur en de andere 50% wordt nog steeds via loting aangeboden. Onze fractie vraagt zich af of daarmee het probleem niet blijft bestaan dat mensen met grote zorgvragen uit andere plaatsen hiernaartoe komen? Waarom is er niet gekozen om helemaal te stoppen met loting? En waarom wijzen we de woningen niet toe aan onze eigen inwoners met een economische of sociale binding?

Wij zijn blij dat er nu een voorkeurslocatie bekend is voor het nieuwe bedrijventerrein. We willen onze Aaltense bedrijven kunnen behouden en laten groeien. Zonder voldoende werkgelegenheid hebben we niets aan al die nieuwe huizen.

Werkgelegenheid dichtbij vermindert de CO-uitstoot door verkeersbewegingen. Dat er geld bij moet, begrijpen we niet zo goed, maar we wachten de nadere uitwerking af.

De huisvesting van bijzondere doelgroepen blijft een lastige opgave. Er zijn onvoldoende huizen voor de statushouders die wij verplicht moeten opvangen. En hoe het nu verder gaat met de Spreidingswet is nog maar de vraag. Voor de opvang van Oekraïners zijn er wel locaties gevonden. Wij hopen dat het college ervoor zorgt dat werkende Oekraïners wel mee gaan betalen aan hun opvang. Dat lijkt ons rechtvaardig en versterkt het draagvlak.

Wat betreft duurzaamheid, hebben we de indruk dat er niet veel succesvolle initiatieven afgerond zijn het afgelopen jaar. Het blijft moeilijk om inzicht te krijgen in de voortgang van dit onderdeel.
We zijn wel blij met de DAGO-brug die er nu toch echt lijkt te komen, ook al blijft het vreemd dat de gemeente Aalten het probleem dat gecreëerd is door de provincie moet betalen.

De vernieuwing van het centrumplan in Dinxperlo loopt voorspoedig. Wel hopen we dat er ook snel een plek gevonden wordt door Geldmaat voor een pinautomaat. Zorgelijk vinden wij de leegstand van winkels in de diverse centra. Enerzijds heeft dat met de tijdsgeest te maken, maar wij verzoeken de wethouder toch te kijken welke stappen er nog gezet kunnen worden om pandeigenaar en pandzoeker aan elkaar te koppelen. Graag worden wij hier als raad binnenkort een keer over bijgepraat. Gelukkig is er wel ruimte gevonden om te ondersteunen bij de feestverlichting in het centrum.

Programma Sociaal domein
We hebben een intensief jaar achter de rug op het gebied van het sociaal domein. Het inkoopbeleid bleek toch anders uit te pakken dan gehoopt. We zijn blij met waar we nu staan. De nieuwe plannen lijken misschien wat degelijk, maar dat lijkt onze fractie beter dan het ideale plaatje van de plekprijzen uit de vorige inkoop.
De toegang hebben we zelf in de hand, dus daar moeten we vol op inzetten. Dan kan de reserve voor het Sociaal Domein misschien ook wel naar beneden.
Wat we nog steeds missen is het fysieke loket. Er is extra geld beschikbaar gesteld voor de verbetering van de digitale route, maar de fysieke toegang moet laagdrempelig zijn, zeker voor het sociale domein. De overheid is zo ingewikkeld

geworden dat burgers graag iemand willen spreken die hen bij de hand neemt en niet zelf de weg moeten vinden via het internet.
We zijn blij met de opening van de Loods en dat daar ook meteen ingegrepen is om de doelstelling te waarborgen. Ook in Bredevoort is dankzij de toekomstvisie actie gezet op een doorstart van het jongerencentrum. En er zijn natuurlijk al de andere jongerencentra waar Figulus mee bezig is. Ook is er nauwe samenwerking met het onderwijs. Dan moet het toch goed gaan met onze jeugd. En toch maken we ons zorgen, over het vapen en het drugsgebruik. Wethouder, wat is daar nog meer aan te doen?
Afgelopen jaar hadden we te maken met de dumping van drugsafval in het Aaltense Goor. We blijven ons grote zorgen maken over de gevaren die drugscriminelen hier veroorzaken in ons buitengebied. Handhaving en inzetten op ondermijning blijven wat ons betreft een belangrijk speerpunt.

Bedrijfsvoering en financiën
Wat betreft bedrijfsvoering blijven wij aandacht vragen voor het vasthouden van vast personeel en minder inhuur van zzp'ers. Wij zijn zoals u weet voorstander van een kleine gemeentelijke organisatie. Nog meer samenwerking met andere gemeentes kan helpen om de werklast te verminderen. Door werkzaamheden anders in te richten kunnen er werkplekken vrijkomen om te verhuren of om gebouwdelen (tijdelijk) te sluiten en zo te besparen. Goed dat daar aandacht voor is.

Wat betreft de financiën zijn wij blij dat de OZB slechts 2,2% verhoogd wordt. Maar de rioolheffing stijgt met 5,5% en de afvalstoffenheffing met 28%. Dat betekent een stijging van de totale woonlasten voor een eigenaar 8,29% en voor een huurder 14.84%. En dan klinkt het opeens best wel weer fors.

De meerjarenraming laat een enorme daling van de algemene reserve zien. Natuurlijk is het allemaal nog toekomst kijken, maar besturen betekent keuzes maken, en soms moeilijke. Niet alles kan, we moeten de tering naar de nering zetten.

Dan de extra uitgaven van de eerste begrotingswijziging. Uitgangspunt van deze begroting was dat we in afwachting op duidelijkheid over de hoogte van de algemene uitkering we geen verplichtingen opnemen die structurele consequenties hebben. Mooi streven, maar daar houden we ons dus niet helemaal aan.
Wat ons betreft komt er geen structureel geld voor de derde jongerenwerker, geen extra compensatie voor De Pol en geen structurele verhoging van de subsidie van de Koppelkerk. Ook al kunnen we dat dit jaar allemaal wel betalen. We willen vol

inzetten op woningbouw, het bedrijventerrein en het IHP en dan is de pot echt zeker weten leeg. Dus voor nu: graag de hand op de knip houden.

Aalten, 12 november 2024 VVD Fractie Aalten